

Posudek vedoucí bakalářské práce

Rada, Jan: *Fenomén vytrvalostních sportů – Spartan Race a Gladiator Race*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPa, Pardubice 2019. 62 stran.

Předložená bakalářská práce se zabývá fenoménem vytrvalostních sportů na příkladu soutěží Gladiator Race a Spartan Race.

Autor si položil výzkumné otázky, v rámci nichž se snažil zjistit, jaká je motivace, příprava a zázemí účastníků vytrvalostních sportů, dále jak ovlivňuje závodníka výše startovního v motivaci se soutěže zúčastnit. Zajímal se také o životosprávu účastníků závodů. (str. 13).

Autor práci rozčlenil do jedenácti kapitol. Po úvodu následuje metodologie, jejíž součástí je představení respondentů, kteří jsou sami současnými či bývalými běžci těchto typů překážkových závodů. V další kapitole se autor věnuje historii překážkových závodů a jejich specifickým v České republice. Další blok vymezuje sport a koncepci rekreačního a vrcholového sportu. Pokračuje stať zaměřená na organizaci Spartan Race a Gladiator Race, jejich typy a s nimi souvisejícími specifiky pro přípravu. Následují kapitoly týkající se těchto závodů v kontextu současného vzrůstajícího zájmu o tento typ soutěží překážkového běhu, dále komparace závodů Spartan Race a Gladiator Race. Autor dále pokračuje motivací účastníků a organizátorů podílet se na těchto soutěžích a poté zpracovává téma motivace, které se promítá do přípravy na tento typ náročného závodu. Téma rozvíjí i ve vztahu k nákladům na vybavení na tyto běhy a upravení životosprávy. Další kapitolu tvoří popis komunity lidí, kteří se účastní překážkových závodů. V závěru shrnuje všechny své uvedené poznatky.

Výzkum byl založen na kvalitativní metodologii. Ta spočívala v metodě zúčastněného a nezúčastněného pozorování, polostrukturovaných a nestrukturovaných rozhovorech, v menší míře v kární metodě. Autor realizoval výzkum v průběhu let 2018 a 2019, přičemž se sám zúčastnil čtyř závodů. Rozhovory vedl s 12 respondenty ve věku 25-40 let, z nichž 4 byly ženy. Autobiografická a kární metoda byla velice vhodně využita k analýze poznatků z výzkumu, přestože není v textu příliš explicitně zdůrazňována.

Jan Rada nabízí zajímavý vhled do novodobého fenoménu těchto typů překážkových závodů v České republice. Samotný fakt, že Gladiátor Race vznikl v České republice jako specifická forma soutěže, která se inspirovala „globálním“ a unifikovaným Spartan Race,

vypovídá o glocalizaci tohoto typu sportovní aktivity. Tato glocalní forma by jistě stála za další výzkum.

V závěru by bylo zajímavé komparovat jeho výsledky poznání s dalšími studii, které se běhání v současnosti věnují. Autor zmiňuje text Jany Jetmarové, některé výzkumy však vznikly v tomto roce i na Katedře sociální a kulturní antropologie FF UPa (například Zacharova bakalářská práce zaměřená na motivaci a přístup k běhání v atletickém klubu Elite v Boskovicích).

Terénní výzkum byl zrealizován důkladně, přestože autor není dlouholetým běžcem účastnícím se těchto typů závodů, jeho zájem a snaha překonat sám sebe mu otevřely možnosti získat důvěru respondentů a ochotu jej do této aktivity zapojit a podělit se o své názory. Pokud by autor v tématu pokračoval v následujícím studiu, mohl by plně rozvinout a použít v mnohem větší míře Wacquantovu karnální metodu.

Práce je vcelku přehledně strukturována, v některých úvahách by bylo možné zajít hlouběji – například i přes jistou neochotu některých organizátorů hovořit o opodstatněné výši startovného by se daly získané informace o závislosti na konkurenci vyložit i jinak. Přestože k tématu ještě nebylo mnoho publikováno, bylo by vhodné více akcentovat pohled z České republiky a de Senu zhodnotit v lokálním kontextu. Zajisté je obezita velkým problémem v USA, narůstá i v České republice. Z hlediska možných podnětů, které bych autorovi doporučila k jeho výzkumu zvážit, uvádím následující: *Je důvod zapojení do těchto specifických závodů stejný v USA jako v České republice?*

V práci se občas vyskytují stylistické nepřesnosti a překlepy, které snižují jinak kvalitně zpracované téma a vynucují si tak horší hodnocení práce.

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci studia sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce C, v závislosti na obhajobě je možné i lepší hodnocení (B).

Dne 5. 8. 2019

PhDr. Livia Šavelková, Ph.D.